

Womhaj Bóh!

Cyklo 25.
18. junija.

Četnik 3.
1893.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wudawaju so kóždu sobotu w Smolerjez knihičiščecznici w Budyšcinje a so tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

3. njedzela po swj. Trojicy.

Mat. 5, 7: „Sbóžni so czi šmilni, pschetož woni budža šmilnosčž dostacž.“

Nasch Anjes Jezus Chrystus tak husto k bratrowskej šmilnej lubosčzi napomina, so dyrbinym wěricž, so je wón w čašbu šwojeho semskeho žiwjenja mało wěrnejše lubosčze namakał. Wščať pišče póhan i tamneho čašba: Tón ma mału sašlužbu wo khudnych, kiž jim jěsčž a picž dawa, pschetož ščtož wón jim dawa, jich jeno ščasj a podlěšči jich hubjene žiwjenje. A tež nětko namaka so tež pola najmudrišchich póhanskich ludow pschemulka nješmilnosčž bohathych pscheczivo khudnym a hubjenym, kotraž je temu napscheczivna, ščtož šwjate pišmo wuczi pschi wschěch rozdžělach semskeho žiwjenja: khudži a šmilni dyrbja so bjes šobu pschiblizěčž, jedyn k druhemu, Bóh je wobeju cžinil. (Tak ma so prawišče pscheloženje snateho šchprucha Salomonoweho 22, 1.) Duž njeje nasch luby šbóžnik niz jeno ewangelij šmilnosčže Božej pschijněšł, ale tež šakon šmilnosčže, kotraž ma so wot tych, kiž so jeho, wopokasacž, a jow dawa wón šasnju šmilnosčže, niz kaž Wóššaf je šwojim krutym: Ty dyrbiš, ale po šwojim šmilnym pscheczelnimym waschnju: Sbóžni so czi. Duž so tež my, lubi ščesčžijenjo, prašchamy, hacž a šak šmy po tutej Anjesowej šasni cžinili; hacž šmy šmilni byli niz jeno pscheczivo temu, kiž njemějesche žaneho šhlěba, ale tež pscheczivo temu, kiž jědžišče šwój šhlěb se šylšami. Šsmilnosčž wscháč šebi nježada jenož šwonkowny dar, ale dar a wopor wutrobny. Špotom šmy šmilni, hdyž dawamy i naschey

najšlubšchey wutrobu. Wopraschajmy so šami, hacž šmy šmilni, njepowołajmy so na druhich jako šwědkow, czi widža jeno, ščtož je psched woczomaj, wopraschajmy so šami i khutnym dopomnjenjom na šmilneho šbóžnika a pohladajmy pschi tym prawje šhubofo do naschich wutrobow. A hdyž we šebi namakašch šmilnosčž, wopraschaj so šam, hacž njedyrbi hiščeže wjetšcha bnež, hacž so njemóže hiščeže po druhim waschnju twojim khudnym bratram a šotram wosjewicž? Pschetož kaž pobožny předať praji: šlónzo nima wjazy pruhow hacž lubosčž ma, a wětr nima wjazy pucžow hacž te, po kotrychž khodži šmilnosčž. Wona nje-khodži jeno po pucžu dawanja, ale tež wodawanja, trošchtowanja, radženja, napominanja, haj tež šchtrašowanja — to wscho so wopokasma šmilnosčže, to wscho je jeno potom wěrne žohnowanje, hdyž so cžini i pscheczelniměj šmilnosčže. Duž požadaj i žylej wutrobu, so by pschezo se šwojim bližšchim khodžil po wschelaticch pucžach šmilnosčže, kotrež dyrbiš i nim khodžicž, pschetož na šonzu wschěch twojich šmilnych pucžow šywa tebi tak rjane šlubjenje: šmilni budža šmilnosčž dostacž. Šajka šmilnosčž drje, kotraž so nam dostanje, njeje nascha sašlužba, ale luta hnada. Šnadna mšda móžemy jej rěšacž. Šrašna a bohata je tale mšda. Sbóžni so czi šmilni. Njeje to hižo šbóžnosčž, hdyž widžiš, šak je twoja šmilnosčž khudemu pomhała, šak je so jeho wutroba woššewiła, jeho žiwjenje polěpschilo? Njeleža dha w šajškim šmilnym pomhanju a šluženju hižo žyle njebieša pokne šbóžnosčže? Dacž je šbóžnišče dnyli bracž, praji nasch luby Anjes a wutroba teho, kotraž wopokaze wěrnu šmilnosčž, dyrbi šwoje Šaj a Šamjen na

to prajicę. Ale hiszczę wjetcchu sbożnosć chze tón Knjes na naß, hdyž smy smilni byli, cżinicę. Hdyž budze wscho dofonjane a tón wulki dzeń budzenia tu a budza shroma- dzene wschitke ludy, da ßo ßlyshceć tón kraßny hnadny hłóß: Bójce ßem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbujce to kralestwo, kotrež je wam pschihotowane wot spoczatka ßwéta. Cżeho dla da ßo ßlyshceć tónle kraßny njebjesti hłóß? Ach tón luby Knjes a sbożnik, kiž je tał wjele sa naß cżinił, chze nam tež pschizpicę te dobre skutki smilnosće a lubosće, kotrež smy w ßwojej wěrje cżinili, cżisće a potajnje, a praji: Sawernje, ja praju wam, sčtož scze jenemu bjes tymi mojimi najmjeńschimi bratrami cżinili, to scze mi cżinili. Haj, potom budzemy węcżnje wobhna- dzeni polnu wěrnosć teho ßłowa shonicę:

Sbożni ßu cži smilni, pschetož woni budza smilnosć dostacę. Hamjeń.

Sčtyri a dwazyczo na dobo do rowa žitwi sahrjebani.

(Stónčenje.)

Tym delka w tej cżmowej jamje bě nóz cżicho a mjelczo saščka, a jako bě ßlónčžo seščhadžalo, njemóžesće ßo žana jena pruha do tameje cżmy pschedobycę.

Nětkle bě tu njeđzela. Cži wbošy sahrjebani wjeđzachu, so ßo nětkle pola nich doma we wsčech žyřkwyach Boža ßlužba sapocznje. Hacz tež to budze žadny wot nich hdy saßo ßlyshceć žadny swón wuswoniceć? A budze hdy saßo móz ßobu i druhimi do Božeho doma kemšči hieć? Duž stary Linka sawoła: „Džeczi, nětkle ßo wěsće doma wschitzy sa naß w Božim domje modla; modlmy ßo ßobu i nimi!“ Na to padzachu wschitzy cżile saßynjeni, kóždy na ßwojej kolenje a modlachu ßo i cżicha, ale nutrnje. Na jene dobo pocza něčto i tschepjetazym hłóßom spěwacę a wschitzy drusy sa- spěwachu ßobu i nim tón rjany kherlusch:

„Ach porucę Bohu ßwěru
Twój pucę a srudobu,
A wopomni i prawej wěru,
Wóh knježi na njebju.
Wón lóft a wětry wodži,
Tež wschitke mróczele,
Pucę, po kotrymž ßo kłodži,
Tym ßwojim siewicę wě.“

Žim bě, kaž był tónle kherlusch runje sa nich ßamych wudželanu, a po tym ßebi dale spěwachu wsčě sčtuczi:

Doměr ßo, luba dušča, Szo spusčceje na Boha, To Božej ruzy ßlužča, So pomha i njesboža.	Hdyž tebe srudnosć tysči, Prošč jeho wo pomoz, Wón twoju próstwu ßlyšči, Da ßwětko sa tu nóz.
--	--

Lědy běchu ßebi tónle kherlusch takle daloko dospěwali, pocza jedyn wot nich, Pětrk, kiž bě był i khibjetom na skału slehnjeny: „Džeczi, wostańce khwilku i měrom, i měrom! pošluchajce!“ Duž wschitzy pošluchachu a wußlyšchachu, so drusy nasdala i hamorami do skały prastaja: „Cži chzedža dele k nam! Bohu budž džak! Nětkle mamy tu wěstu wjeßeku nadžiju.“ Duž wu- spěwachu ßebi tón kherlusch dale, ale nětkle halle wot nich kóždy i wjeßelsčej wutrobu wsčě sčtuczi ßobu dale spěwasče.

Tola pschi wsčej dobrej nadžiji pocza nětkle wsčech hłóß trochu wobcžezowacę, duž ßebi wohenčžt sadželachu. Kur pať stupasče se wsčěmi schmarčami horje do wyßoka, duž cži, kiž běchu horka wysče nich, pytnychu, so ßu cži tam delkach hiszczę žitwi. Woni ßebi delka něčto khoßeja nawarichu, so móhli ßo trochu woczoplicę a pošlynicę. Wóbla pať ßebi dnyß a dnyß dnyß sa- dzeržachu a mjelczižy pošluchachu, a hlej, duž wußlyšchachu, so tam horka i hłóžkami do skały dypaja. Kajke bě to sa nich wsčech wjeßele! Tola tón a tamón praji: „Hacz tež budzemy móz tať dolho wutracę, hacž tamni jowle k nam pschiindu? hacž tež to ßu k nam na prawym puczu?“ Ale drusy saßo prajachu: „Wóh luby Knjes je nam dotal pomhał, wón budze nam hižo tež dale pomhacę.“ Khwilu sa khwilu bu to dypanje a klepanje wótrische

a jaßnisče. Druhdy saßincža jim trochu ßlukisče, druhdy jaßnisče. Nětkle tam wschitzy i wuchom na semi ležo na tele synki po- ßluchachu, kiž jim klincžachu kaž hłóß se ßamych njebjěß.

Njeđzela bě ßo pominyła, nóz tu saßo bě, ale to pomozne džěto njepopisčesta, tamni dobri ludžo spochi dale dželachu a něčtožkuliz wot nich težesče w strasčnej džerje, so kamjenje a skały wokoło njeho schczercžachu, kaž chzyle ßo kóždu khwilu na njeho saßynnyčę. Ale tola njeđachu ßo jatrasčicę.

Na jenej tamnej horje w saßkej Schwizy, kiž Wastei rěka, maja wulku trubu i blacha, do kotrejež móže jedyn ßłowa wu- prajicę, a te ßu potom sčto wě tať daloko ßlyshceć a sroßmiceć. Tajkej trubje rěka ja „roka sa sřeczenie“. Po tule roku ßebi nětkle dónđzachu a do njeje dele na tamych saßynjenych sawoľachu. Mištr Rychtar dele sawoľa: „Scze hiszczę žitwi?“ Cži wbošy delka jeho hłóß saßlyšchachu, padzachu na kolena a sawoľachu i jenym hłóßom: „Haj, wschitzy smy tu žitwi!“ — Ale dofelž bě wonka wsčelati ropot, njesamochu woni tónle hłóß wußlyšceć, tež ßo tamych saßynjenych hłóß tať lohzy psče wsčě te kamjenje pschedrěcę njemóžesče. Duž cži horkach žaneho ßłowcžka wot nich njewußlyšchachu, ale ßo džiwachu, so žane wotmolwjenja njeđostanu. Tola pať spochi se wsčej prózu dale dželachu. Nětkle bě ßo 40 hodžinom pominyło, so běchu ßwoje džěto sapoczeli, a nětkle běchu na wulki kruč kamjenja pschischli, kiž bě 16 kóhczi toľsty, a kiž kaž wěko na tamym rowje wobohich saßynjenych ležesče. Wóh luby Knjes bě jich tať wjeđł, so tamni dželaczerjo runje prawe město wutrechichu a tam se ßwojimi bóžkami a želeßnymi žerdžemi dželachu. Tať běchu se ßwojej džeru hacž do teho kamjenja pschischli, psches kotryž dyrbjachu ßo nětkle pschedželacę.

Saßynjeni wußlyšchachu jich na jene dobo dypacę, runjemon wysče ßo. Duž stary Linka praji: „Hólzy, nětkle póczimny wschitzy ßobu dželacę! Tamle, lědy 20 kóhczi wot naß dyrbja woni wschitzy byčę. Wsmimny ßebi wsčě ßwoje mozy hromadže; chzemy jim napschecę dželacę!“

Wschitzy 24 mužojo poczachu na to, sčtož móžachu, te kamjenje i pucza wotwalecę, so móhli ßwojim pomoznikam bliže pschincę. Wokoło jidnacžich satrubi Rychtar i nowa se ßwojej trubu dele: „Scze hiszczę žitwi?“ A woni jemu se ßwojeho rowa sawoľachu: „Wschitzy sčtyri a dwazyczo!“ Rychtar pať bě jim sroßmilk: „Sčtyrnaczo!“ Duž wón tym ludžom horka praji: „Jeno sčtyrnaczo ßu hiszczę žitwi“, a tale powjesę ßo bórny wsčěm dalisčim woßjewi. Ach, kajke pať bě tu nětkle pola wsčelaticch wutyschenych woľanje a žalosčjenje! Kóždy, kiž bě to saßlyščať, a kiž mějesče tam delka toho wot ßwojich, bě nětkle w styřku, so móhł jeho nan abo bratr abo mandželski tam delka morwy ležecę.

Ale tale trasčaza njewěstosć njeßmėdžisče dolho tracę. Woni wußlyšchachu, so tam delka buchaja a do kamjenjom klepaja. Cži wbošy horka pať ßo wschitzy drějachu, so jim krej pod nóhcze stupasče a cżinjachu, so móhli tať rucže hacž móžno do přědka pschincę.

Wokoło jeneje khwilu popisčestachu dželacę, so móhli wodychnyčę. Rychtar ßo i nowa dele woprasča: „Kať pola waß spody steji?“ A nětkle wußlyšchachu cżisče jaßnje: „Wschitzy sčtyri a dwazyczo smy i Boha žitwi a czerstwi!“ To bě wjeßele sa wsčech horka, jako tole wußlyšchachu, wschitzy rjenje běchu žitwi a czerstwi. — Kajki bě tu Wóh nade wschitkimi wulki a kraßny džiw scžinił. Skałowe kručy wjazy hacž 200 tyßož zentnarjom běchu ßo na tychle 24 muži dele ßynnyčę, běchu jich na 56 hodžinom pohrjebale, a tola njebu pódla nikomu žana wóľka seščiwjena.

Delka pať wot wonka a wot nutška buchachu a buchachu, so na jene dobo pěť a kamjesčki rosenđzachu a jedyn cžłowjeť, kiž bě horka, hrabny druheho, kiž bě delka tečaj, sa ruku. Lubosć bě wobeju na džěto cžerika, a takle běsčtaj ßo psče wsču skału pschedobnył.

„Sčlyšceće, jowle woni ßu!“ sawoľa přeni dželaczer, kiž bě saßynjeneho Gustu Pětrka sa ruku hrabnył. Po tym bu i měrom, cżisče i měrom delka w tym žłobje. Wschitzy tam pľachu, wumoženi kaž jich wumožerjo. Ale hnydom poczachu dale dželacę a setrěchu ßebi ßwoje ßylly, džera dele bu wjetsča a wjetsča a Pětrk bu se ßwojeho rowa wuczehnjeny. „Wodajce nam poštronki dele!“ sawoľa mištr Rychtar, duž jim poštronkow dele do žłoba a do jamy puščezichu. Sa maľu khwilku klecžesče přeni wumoženy horka pod jaßnym ßlónžom, wón ßebi njebe wyßlił, so jo hdy saßo wohladnje. Sa nim pschińdže stary Linka, a sa nim jedyn po druhim, doniž tam wschitzy njeběchu.

Wulka hromada ludzi tam delka wokolo skaly stejese, hjes nimi tajzy, tiz bechu s pscheczestwa tamnych sahrjebanych, a bechu dotal mjelczo kaz nemi wshem pomoznym dzelam pschihadowali. Woni tam tez mjelczo stejo wostachu, jako jedyn po druhim se swojeho rowa wustupi, jeno tu a tam nectho samoka: „Nasch nan! nasch syn! nasch bratr!“ kotrehoz bechu jeho ludzo s nasdala wuposnali. Zako be wote wshch 24 posleni ziwu a czerstwu wu czehnjeny, poczachu wshchitke te sta ludzi wstacz a spewacz. Nichto, zadyh nadkedybowat a zani wshchschy jich njemozachu sadzerczecz, wshchem so byly we woczomaj sweczachu a wsho so tamnym wumoznym napscheczjo czischczesche. Zako bechu hacz k nim pschischli, sapschimnychu jich, wjedzechu abo njeszechu jich a do-wjedzechu wshch 1 scherokemu lehmu se blomu, kaskez bechu tam s khwatom sa nich wuhotowali. Tam pak na nich dwaj lekarzej czakashtaj a tam be sa nich pohyljaze wino a dobra jedz wupshihotowana. Ale woni ani njesedzachu ani njesijachu. Plakajo tam se stpknjenymaj rukomaj bedzachu na swojim lehmu. Plakajo wshachu jim jich domjazh a pscheczeli na schiji abo na rukomaj, wshon lud wokolo nich plakasche. Jenoz mlody Linka be febi swojeho stareho nana na khribjet sadzil a njesesche jeho dale tam, hdzez na prosy swojeje khezki stejo stara maczarka s wupshestrjenymaj rukomaj na nana a na syna czakasche.

Na to pak saspewa zyła ta wulka czrjoda luda ton rjany stary khersusch: „Njeh Bohu dzakuje so wutroba wshch ludzi.“ Wschitzh tam s nahej hlowu stejo spewachu. W dole a na horach, na skale a na brjosy wshchudze klinczesche tonle rjany spew do njesjeh:

Njeh Bohu dzakuje	Riz wot mlodosce nam
Esso wutroba wshch ludzi,	Tu sdzerzi ziwjenje,
Riz wulke wazy sam	A wshchitku dobrotu
Tu czini a tez wshchudze.	Nam stajnje wudzeli.

We sczenu smjercze.

Wot Ernsta Ewersa.
Bichelozil Senko.
(Potraczowanie.)

Na to powjedasche holecz pschiklady s biblije, abo wopisowasche martrarjow a wulch swedkow wery s nascheje zyrkwie. Haj, won besche swoju wery krucze sapschimnyk. Bichetoz hdyz czi wotroszeni tu a tam jenemu jeho slowow tak prawje wericz nochzychu, njedasche so won tola mylicz ale rjetny: „Anjes duchowny je nam to pschezo tak prajil.“ Wono be tak hlubokochnujaze, kat jeho „wshchitko“ na to „jene“ dzesche a kat to jeho poslednje wjesche mosta, so hubjenje do nascheho njedzelskeho roswuczenja abo do biblisteje hodziny doschmatacz. Skonczenie powjedasche so wo wery teho dzescza pola wshchitich, kofiz w kusodstwie jeho starschich bydlachu. Wschitzh dzimwachu so a dachu so wot jeho sboznego czerpjenja hnucz. Hacz tez to njewjedzesche, be ton holecz tola se zohnowanjom „wifionirawat“. A hdyz netk k wumrjeczu dzesche — jako be so jemu runje hischcze predowanje na pschichodnu njedzelu priodczitalo — mjesche won jeno hischcze jene zadanje, won chzysche wumrjecz, kaz nehdy dr. M. Luther: s bibliju na wutrobje. Mocz jeho ziwjenja durbjesche tez mocz jeho wumrjecza bycz. Tak je sboznje wuczahnyk. Ta swetkosc weczneje swetkoscze be nad nim wupshestrjena. Hlubofo sahanibjenny psches teho ryczerja wery, hym jeho w tym malym kaschczu won pschewodzal. Wny jedzechmy nimo palenzarnje, s kotrejez bechu febi tijo holly w letach semrjeteho runje bleschu palenza pschijnjesli a netko stejachu s nej pod wrotami a wupichu ju hromadze. A jako na nich wofasawshi so wopraschach: Schto dha je netko lepje, morweho syna w rukomaj a w klinje teho sboznika wjedzecz, abo ziweho w czertowskich swjastach? — dha wotmolwi won s czicha: Nadscho morweho! Haj, tez starschej staj swojeho syna s nami sa sboznego khwalitaj. Duż trochtowanje czezte njesesche. Kaz kame wot so mi jako czelny text to slowo swjateho pisma do myblow pany: „S rta tych njereczaznych a czeschnych sy ty khwalbu pschihotawat“ (Mat. 21, 16). Sawescze, jeho sboznif besche jeho namakal — jemu samemu budz czesz — ale tu nadziju swedzaczmy dzakapolni a poniznje sobu bracz, so besche ton luby Anjes tez nasche njedzelske roswuczowanie k wobroczenju teho holecza nakozil. Teho dla dha njewustanmy, a ton swerny Anjes daj „klonzu swojeje hnady sweczicz wulkim a malym“.

„To besche jara rjane“, prajesche Rolandowa, „a mi by lubo bylo, hdy by moj kusod s napscheczja tez tajke wazy kshschak, dha

drje by febi ras na swoju klabu dzowcziczku pomyslił, kotrejez wotr psches czerke liza duje a by so smechow pefnje wostajit“.

(Potraczowanie.)

II. Weryazh duchow s boznoscj

pokasana we wjazornych pomjenowanjach.

Stob: Wulki profeta ja.

1. Weryaza duscha, chzesch na sweczje shonicz, Kelto tych sboznosczow we njesju je, Durbisch so tudy jno sa nimi honicz; Biblija pucze czi pokasacz chze; Woko pak zane tu hischcze widzako njeje Njesjesku sboznoscj a krafnoscje jeje.
2. Scz. Jan. 3, 16; 5, 24.
K wecznemu ziwjenju — Khrystuf nam praji — Wschitich ja weryazh dowjedu sam. K prawizy Bozej jich s boloscju staji; K sudzenju njepschindu po smjerczi tam; Szmjercze wjaz' njesbudza wohladacz zenje; Zivi sy wecznye we sboznosczi rjenje.
3. Romst. 8, 17. 1 Petr. 1, 4.
Njeswjadne herbstwo je sthowane sa tych, Kofiz tu s Khrystufom czerpili sy, S wjeselom wopuschcza bylsow doł, jatych; K Bozemu herbstwu netk s Jesufom du. Won je sam sa wshch tu we smjerczi pobyl, Njesjeske herbstwo tym weryazym dohyl.
4. 1 Kor. 9, 24. 2 Tim. 4, 7.
Prawdosce ktonu tam dostanje duscha, Hdyz so sa wery tu bedzila je; Tajka tez njewjesche Jesufa kluscha, Anjezni, tiz w czistosczi se sweta dze. Bez dha a bedz so, so dostanjesch junu We njesju czeftnu a njeswjadnu ktonu.
5. Mat. 25, 21.
K Anjesowem' wjeselu wshchitzh czi pondu, Kofiz we swernosczi se sweta du, K njesjeskej radosczi s Jesufom dondu; Srudobje, zafosczi wuczekli sy. „Swerny ty wotroczo!“ tajkim Boh praji; K wecznemu wjeselu w njesju jich staji.
6. Hebr. 4, 9. Sjew. Jan. 14, 13.
Njesjeski wotpoczint duscha fei zada, Hdyz so tu w sweczje bedzila je. Wutrobnye sa merom weryazh hlada, Ssabatny wotpoczint wuziwacz chze. Junu jon dostanjesch, hdyz sy so bedzil, Wery tu dzerzak, sa Jesufom sledzil.
7. Mat. 22, 1—14.
Duscha, dha hotuj a prouzj so jara, Chzesch-li ty k wjeczeri jehniecza doncz! Njeh so tu hreshnik pschez' sa swetne stara, K Jesufej khwataj a swetnemu wundz! Wshchitko won k kwafej sam shotuje rjenje, Riz w wecznosci njesbudze konza mecj zenje.

©. S.

Roshlad w naschim czaju.

Kak sy wölby wupanyte, budze so zyle wescze halle na 28. juniju prajicz dacz. Ton dzen wshch budze halle westy wupad tych wjele wufalaznych wölbow, kotrez so smija. Schtoz je kshschecz, budze nowy khczorstwowy fejm 4. julija powolany. Franzowsojo so hizo na to wjesela, so budze tez tonle nowy fejm pscheczjowo powjetschenju wójka. Netko sy saso franzowszy a ruszy offizerojo wulke bratrowstwo sczinili. Wshi tej skladnosci reczesche franzowsti hetman Despan wo swojim swottorhanju Elsaß-Lothringsteho kraja, tak jara skaznym wotznyh kraju a wupraji nadziju, so

budže so jim s ruskej pomozi poradžic, khorobnych Němzow ponizic. „Naschej ruzy, dzejche wón, so dženš bratrowszy sawdatej, ale s kajkim hordym wuleczom naschich wutrobow budžetej so po dobyczu sawdawacz, hdyž budza Ruszy a Franzowszy sjednoczeni, wschitzy dželomni teje kameje kwalby, hdyž budže nam ruska pomoz možno czinic, swoje khorhoje sašo stajic na swoje prjedawšche mjesty.“

Podobnje wješela so tež ruske nowiny hižo nad tym, so budže nasch luby wótzny kraj w krótkim rospanycz.

W druhich krajach su rosomnišchi, kaž pschipiš schwajzaršeho muža wopokaje, kiž da so tak klyšec: „Hdyž ras knjezerstwo, kotrej sašluzi najwysšche dowěrjenje a je wošebje w wojerskich wězach wjele rosoma a dobrych myšlow měto, kaž wasche, hdyž tajke knjezerstwo praji: My nješkimy tak šylni kaž naschi nje-pscheczeljo, potom je hubjena lubosć k wótznemu krajej, tola do šwěta lohko wołacz: My šmy šylni došč. Hdyž lud wot 50 milionow praji, wo jenu hriwnu na głowu wjetšche dawki nje-možemy nješč, potom je wón hódny, so so ras sašo prawje pschebije.“

Rosomne wotpokasanje sozjaldemokratiskich schczuwarjow.

Sozjaldemokratiske nowiny pišaja wo wopytu, kotryž su nětotši jich schczuwarjow w hešenškej wšy Heddenheim czinili a pschi kotrymž su wot sprawnych burow khorble wotpokasani byli, tole: Prěni šwjaty džen šwjatow poda so schšec tudomnych towaršchow na wšy, so bychu naschu wuczbu rofestajili. Hnydom w prěnej wšy, hdyž pschińdžechmy, powitachu naš tak: Šlěpzy, wagabundojo, wotlěpjerjo, lěnikojo. Wołachu na naš: „Džicze domoj a čitajče bibliju, to je mudrišcho“; nětotši wołachu: „Lińče jim bowy wody na głowy“ W nětotrych wšach dyrbjachmy rucze čeknyč, so njebychmy puki doštali. W Špa, pošlenjej wšy, kotruž wopytachmy, wotmolwichu, jako my wot čezkich brěmjenjow powjetščenja wóšfa rěčachmy, nam tak: „Naschi šynojo škuža s hordosczu khezorej a dyrbjeli my tež hišcže jedyn ras telko dawkow saplacžic, my bychmy to s wješelom czinili. Dawki placžic je sa naš čezna wěz.“ To je lědom wěricž w tak khdnych stronach. Tež džachu k nam, jako my wo jich hubjenym žiwjenju rěčachmy, to drje nam pschidawajo: „Se šwojim žiwjenjom šmy dospońne spočojom, dofelž je nam je Bóh tón Knjes wobradžil.“ Tak daloko sozjaldemokratiske nowiny.

My jeno k temu pschistajimy: Sawěrnje, to je krašne, čezne wopišmo sa wěru a pobožnosć khdnych hešenškich burow. Bóh luby Knjes šdžerž ju jim stajnje a wobradž jim tež bohatscho wschědny khlěb. Ale my pschejemy tež, so by so sozjaldemokratiskim sawjednikam wschudžom tajka kwitowanča na jich ludkazerške wopyty na wšach dača. Lubi Šsərbja, njeje wěrnno, pola naš budžemy jim runje tak pošluzicž?

+ Š khrystužom abo bješ khrystuža.

(Po němštim.)

Młody kandidat duchownstwa, kotryž běšche po šwojej myšli rjane předomanje džeržat, so jara džiwasche, so dostojny duchowny, kotryž běšche jeho předomanje klyšat, te předomanje hubjene mjenowasche.

„Ale, ja waš prošču, šcho dha so wam lubiko njeje?“

„Šesuf khrystuž w nim njeb.“

„Wo Šesufu khrystužu nicžo w tekščje nješejšche; čłowjet tola njemóže pschezo wo Šesufu předomacz; my dyrbimy wo tym předomacz, šchož w tekščje stej.“

„Młody pscheczeljo“, praji starý duchowny, „njewěščje wy, so ma w naschim wótznym kraju kóžde město, kóžda wješka pucz, kotryž do Barlina wjedže?“

„To so wě“, tamny wotmolwi.

„Derje, tak je tež w šwjatym pišmje wot kóždeho tekšta pucz, kiž k głownemu městu šwjateho pišma wjedže, kotrej je Šesuf.“

Hdyž macze, luby pscheczeljo, tekšt pschod šobu, je to přenje, šchož macze čzinič, so so prashczje: kotry pucz wjedže wot jow k khrystušej? a to druhe, so předomanje džeržicze, kotrej po tym pucz do głowneho města wjedže. Šchož mje nastupa, hišcže ženje teksta namakał nješkim, wot kotrehož pucz k Šesufu bylo njeby; předomanje pač nicžo pomhacz njemóže, hdyž Šesuf w nim njeje.“

Šberajče te šbnytkne krusčki, so so nicžo nješastny.

(Po němštim.)

Lutuj, šchož mašch. Ščo čže to wěricž? A tola je tak. Nicžo lutowacz, a nicžo mēcz, je blisko hromadžje. Kač šrudnje je w domje, w kotrymž njelutuja. Džiči wotrostu — a potom so wschudže nusa pokasuje. Kajka starosć wošebje, hdyž je ruka šwaczena, pschezo khlubofo do wóšchnje pschimacz a nětko wóczlo prošne dno widži, hdyž je runje nušny wudawč sa džičjo, kotrej čže so ženicž. Potom so wlošy šschědžiwja a ludžo se starosczu k šrudni khdža. Še pač hišcže jara derje, hdyž na to waschnje šwada a njemēr do domu njelaczehnjetej.

Lutowacz dyrbi čłowjet nawuknyč. Šchož šbnytkne wosta, jako běšche khrystuž tych 5000 ludži našyczil, da wón wschitko šberacz, a bu 12 korbow pošnych kruschkow našberane. Nječiči přecz, šchož šbnytkne wostanje a hdy by ženicžki krusčk był. Šscheczinjesch-li dary, so čzi šhubja. Šberasch-li wšche šbnytkne krusčki, čzi pschibjeraja; šberanje čzini čže bohateho. W kóždym krusčku je nowe žohnowanje Bože, hdyž šebi jón prawje wazisch. My wschaf njedyrbimy so sa jutšichi dženi staracz, hdyž Bóh žiwjenje dawa a dawa tež khlěb. Tola pač šebi čłowjet myšlicž njekmē: „Dženša dyrbi wschitko přecz.“ Nē, nē, jutšje čže čłowjet tež jěšč. Bóh s tajkej malej mēru njemēri, so by nam jenož na kóždy dženi telko pschimērik, kelkož možemy šjěšč. Wón je bohaty Bóh a dawa nam bohacže wschelte wěz wuziwacz (1 Tim. 6, 17). Wón šwoju mižu ruku njewotewri jenož sa jedyn dženi, ale dawa nam husto sa jedyn dženi došč na wjele lēt. Šeho dla: Lutuj, duž šmēšch.

A pošluchaj hišcže na něšcho! Našrabnosć njeje šlunni-woscz. Njemyšl šebi: Ša čžu khdemu khdnemu tradacz dacž a šchož mam šbnytku, sa mnje lutowacz. Šhudži su pscheczeljo Boži a šchož na pscheczelow Božich wazisch, šhubjene njeje. Woni su přeni khlěbowy korb, w kotrymž je to twoje niž jenož khowane, ale čzi tež pschibjera. Žohnuj jich a ty šameho šebje žohnujesch.

Jedyn dženi dwaj mužej do wšy Š. pschińdžeschtaj, so byšchtaj dary sa natwarjenje žyrkwje hromadžikoj. Wonaj pschińdžeschtaj k bohatemu burej. Bur šteješche pschod hródžu a wonaj klyšeschtaj, tak wón runje šwojeho wotrocžka khetro šwarješche, so je poštronki psches nóz w desczju wotkach ležo wostajil. Duž šebi myšleschtaj: „Šu drje nicžo njedostanjemoj; pschetož tón muž je našrabny.“ Bur, so na njeju dohladawšchi, jeju pscheczelnje witasche a jimaj nuts kasasche. Wonaj jemu šwoju proštwu wupowjedaschtaj. Njemačo so džiwaschtaj, jako wot njeho tajki našladny pjenježny dar dostaschtaj, kajkiž hewat w žylej wšy wot wschitkich burow hromadžje doštaloj njebēšchtaj.

Wonaj so šdžeržecz njemóžeschtaj a duž jemu prajeschtaj, čžeho dla so tajkeho dara nadžaloj njebēšchtaj. Bur wotmolwi: „Šchož pjenježka njelutuje, njebudže tež s knjesom nad toleru; šchož pač w mašym lutuje, móže šerje něšcho wulke dacž.“

„Šomhaj Bóh“ je wot nětki niž jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschewawarňjach „Šsərb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na šchtwórcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe čzišča so po 4 np. pschedawaju.